

Beleid onderkent belang onderhoud

Onderhoud heeft de aandacht van minister Maria van der Hoeven van Economische Zaken. In de laatste Industriebrief van haar ministerie wordt onderhoud zelfs genoemd als duurzame oplossing voor het schaarser wordende productieareaal. De branchevereniging voor professioneel onderhoud (Profion) wil de industrie, inclusief het MKB, helpen bij het fit houden van de bestaande asset base en ontwikkelde daarvoor de Maintenance Excellence roadmap.

David van Baarle en Evi Husson

Het Wassenaars kasteel De Wittenburg gaf in september opnieuw podium aan de lezingen en discussies van het platform Profion Maintenance Linqs. Het centrale thema van deze bijeenkomst: Onderhoud en het industriebeleid, werd toegelicht door Marion Braks, directeur Ondernemen van het Ministerie van Economische Zaken. Marc Hoppenbrouwers van Profion lichtte toe hoe de brancheorganisatie kan helpen bij de uitvoering van het overheidsbeleid.

Onderhoud wordt genoemd in de Industriebrief. En dat is volgens Marion Braks een prestatie van formaat. Niet vaak wordt een branche zo specifiek benoemd als oplossing voor toekomstige uitdagingen. Om die verwachting in te lossen, moeten echter wel wat industriebrede drempels worden weggenomen. In het perspectief 2030, hoofdstuk 1.3 van de Industriebrief, wordt gewaarschuwd voor de toenemende schaarste van productiefactoren: Schaarste is in veel gevallen niet meer op te vangen door het aanboren van meer bronnen, maar

leidt ertoe dat productief en inventief met bestaande bronnen moet worden omgesprongen. Dit betekent ook dat industrieel onderhoud aan belang wint.

De brief van het ministerie van EZ kan volgens Braks verkeerd worden geïnterpreteerd. De Industriebrief is namelijk niet voor de industrie, maar meldt de Kamer waar de speerpunten liggen voor het industriebeleid van EZ. Toch is dit beleid voor een deel bepalend voor het al dan niet floreren van de Nederlandse industrie.

Voorwaarden

Wat Braks ook direct duidelijk maakte, was dat het ministerie zich niet direct bezig zal houden met de invulling van de thema's die in de brief worden genoemd: 'Dat kan de markt beter zelf doen, of in samenwerking met lokale overheden. Een goed voorbeeld daarvan is de ontwikkeling van Maintenance Valley. Wat de overheid vooral doet is voorwaarden scheppen voor de industrie om optimaal te kunnen floreren. De overheid probeert het ondernemingsklimaat te verbeteren door regelgeving of soms door het afschaffen van overbodige regels. Dit kabinet heeft zich zelfs ten doel gesteld de administratieve lasten met 25 procent te verminderen. Die doelstelling is nog niet gehaald, maar er wordt wel degelijk aan gewerkt.' Braks benadrukte in haar betoog dat het helemaal niet zo slecht gaat met de economie. 'Ondanks dat er problemen zijn bij de input, zoals hoge personeelskosten, hoge grondstofprijzen, hoge energieprijzen en zo voorts, is de output nog steeds positief. De overheid zet in op een industrie in 2030 die ondernemend en innovatief is, die op een aantal speerpunten echt het verschil maakt, die uitblinkt in duurzaamheid en die bijdraagt aan de oplossing voor maatschappelijke problemen zoals veiligheid, water, zorg energie etcetera. Vooral op het punt van duurzaamheid wordt veel verwacht van de maintenance branche, maar er wordt

Marion Braks en Binnert de Jong

ook gekeken naar andere manieren om duurzaam om te gaan met schaarste. Zo interesseert de overheid zich voor het cradle-to-cradle-principe waarbij producten zo worden ontworpen dat ze na het einde van hun levensduur weer duurzaam kunnen worden ingezet.

Maar ook hier geldt weer: de overheid zal geen sectorspecifiek beleid voeren. Wel zijn er al trajecten in gang gezet om industriebrede problemen aan te pakken. Zo stipt de beleidsagenda punten aan als onderwijs en arbeidsmarkt, infrastructuur, kennis en innovatie, ondernemerschap, internationaal ondernemen enzovoorts. Zaken die soms lastig zijn te kwantificeren, vindt Braks. 'We kunnen wel proberen om bijvoorbeeld de roep om personeel beantwoorden met allerlei noodscenario's. In de praktijk blijkt er echter een groot verschil te zijn tussen de door de industrie genoemde tekorten en de daadwerkelijke onvervulde vacatures. Veel is al gedaan om het de zogenaamde kennismigranten gemakkelijker te maken in Nederland te kunnen werken. Maar op een gegeven moment kom je dan in

conflict met de immigratiedienst. Ook wat betreft de flexibilisering van de arbeidsmarkt zijn kleine stappen gemaakt. Alhoewel ook dit weerstand ondervindt.' De beeldvorming van het Nederlandse vestigingsklimaat ten opzichte van de ons omringende landen is volgens Baks vaak te negatief. 'Je moet je wel realiseren dat Duitsland en België er wat dat aangaat slechter voorstaan dan wij. Dit zijn wel de landen waar we geografisch het meest mee moeten concurreren.'

Concrete voorbeelden van de bemoeienissen van EZ met de onderhoudsmarkt kon Braks ook noemen. 'Veel is al gedaan in het kader van het programma Pieken in de Delta, zoals de oprichting van een Maintenance Competence Center, het World Class Maintenance Consortium en het consortium maintenance onderwijs. Uiteindelijk is het de bedoeling dat de maintenance-branchen in Nederland op zo'n hoog niveau staan, dat we het ook als exportproduct kunnen beschouwen. Daarmee versterken we niet alleen de Nederlandse economie, maar zetten we Nederland ook positief op de wereldkaart.

Maintenance Excellence

'Onderhoud moet verbeteren, niet alleen bij grote ondernemingen, maar vooral in het MKB. Dit vraagt een grote productiviteit en inventiviteit die bij MKB's moeilijker is te realiseren dan bij grote bedrijven.' Marc Hoppenbrouwers, teamlid van de projectgroep Maintenance Excellence en consultant bij Mainnovation spreekt namens de Profion werkgroep Maintenance Excellence.

'De groei binnen de Nederlandse industrie ligt vooral in het verhogen van de productiviteit van bestaande fabrieken en installaties, niet zozeer in het uitbreiden van productiecapaciteit. Onderhoud kan daaraan bijdragen door enerzijds verlaging van de onderhoudskosten waardoor een hoger rendement op geïnvesteerd vermogen wordt verkregen en anderzijds door minder storingen. Een verlaging van storingen verhoogt de beschikbaarheid van installaties waardoor meer kan worden geproduceerd, het vermindert daarnaast verliezen, incidenten en ongelukken', aldus Marc Hoppenbrouwers. Profion, branchevereniging voor bedrijven

werkzaam in industrieel onderhoud, wil zich om die redenen door middel van de werkgroep Maintenance Excellence inzetten om verbeteringen ook voor kleinere bedrijven mogelijk te maken.

‘Met Maintenance Excellence, willen we nieuwe inventieve methodieken en werkwijzen toegankelijk maken voor de gehele Nederlandse industrie, ook voor de MKB’s die 99,7 procent van alle industriële bedrijven vertegenwoordigen. Beter industrieel onderhoud moet de sleutel naar hogere productiviteit kunnen zijn’, zegt Marc Hoppenbrouwers.

Leo van Dam, bestuurslid van Profion, is de initiator van de werkgroep Maintenance Excellence. Sinds 2006 heeft hij met een team van negen vrijwilligers uit verschillende bedrijven – asset owners, service verleners en consultants – gewerkt aan dit project. De aandacht ging hierbij vooral uit naar de regelgeving, marktsituatie,

prioriteiten, beschikbare middelen en het opzetten en invoeren van verbeterde werkprocessen, specifiek per bedrijf en per industriële sector. Verbeterde werkprocessen zijn volgens Marc Hoppenbrouwers mogelijk door een eigen systematiek te bepalen en door verbeterprogramma’s toe te spitsen op specifieke bedrijfsomstandigheden. ‘Binnen deze werkprocessen is ook de organisatievorm, in- of uitbesteding, IT ondersteuning en sturing door middel van KPI’s belangrijk.’

Qua onderhoud kan nog veel worden verbeterd, vooral op het gebied van veiligheid gezondheid en milieu, Asset Utilization, equipment effectiveness, onderhoudskosten en integrity level. Uit onderzoek is gebleken dat de asset utilization in de verschillende sectoren het grootste verbeterpotentieel heeft en in vrijwel alle industriële sectoren kan de productiviteit nog aanzienlijk toenemen.

Roadmap

Om verbeterprocessen mee te realiseren heeft de werkgroep een Roadmap opgesteld die het verbetertraject stapsgewijs aanduidt. Bij verbeterprocessen moet het management de noodzaak van verbetering inzien, de organisatie moet willen veranderen, doelen moeten worden gekwantificeerd, het verbetertraject moet opgesteld en geïmplementeerd en prestaties moeten worden geëvalueerd. De samenstelling en invulling van het traject is per bedrijf verschillend en afhankelijk van de focus en het potentieel per sector. Om kleine bedrijven op weg te helpen heeft Profion een overeenkomst voor een InnovatiePrestatieContract (IPC) bereikt met SenterNovem, een agentschap van het Ministerie van Economische Zaken dat kennis van innovatie, energie, klimaat, milieu en leefomgeving bundelt. Deze subsidieregeling wil het innovatief vermogen van het MKB aanmoedigen door MKB-bedrijven de mogelijkheid te geven eigen meerjarige innovatieprojecten op te starten. In 2008 is een budget van 32,5 miljoen euro ter beschikking gesteld voor de IPC. Daarnaast is bij het IPC ook de kennisoverdracht binnen het MKB via specialisten en consultants van grote bedrijven essentieel.

De deelnemende MKB-bedrijven – het bedrijvenaantal dat kan deelnemen ligt tussen 15 en 35 – voeren een meerjarig project uit met behulp van een organisatie die namens de deelnemers optreedt als projectleider. Deze organisatie ofte wel de penvoerder verkent de mogelijkheden van samenwerking tussen MKB-bedrijven, bereidt de start van een IPC voor, begeleidt de bedrijven tijdens de uitvoering van de individuele innovatieplannen en collectieve projecten, dient voortgangsrapportages in, initieert collectieve projecten en begeleidt MKB-ers in het algemeen. De doorlooptijd van een IPC is maximaal drie jaar en de kosten zijn voor maximaal 50 duizend euro vijftig procent subsidieel voor externe ondersteuning. Instappen in de project kan nog steeds. ‘De boodschap die ik wil doorgeven is dat ook MKB’s een belangrijke doelgroep zijn voor een verbetering van het onderhoud in industrieel Nederland. Grote bedrijven moeten hun kennis ook beschikbaar stellen voor kleine bedrijven. Maintenance Excellence kan hierbij mogelijk helpen’, aldus Marc Hoppenbrouwers. ■